

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 5 Απριλίου 2022 με την εξής σύνθεση: Γεώργιος Κουκούτσης, Πρόεδρος, Γερασιμούλα-Μαρία Δρακονταειδή – Εισηγήτρια και Μαργαρίτα Κανάβα, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 25.02.2022 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 302/28.02.2022 της προσφεύγουσας ένωσης οικονομικών φορέων «...», που εδρεύει στη ..., οδός ... αρ....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα, εφεξής ο «προσφεύγων».

Κατά του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ... και κατά της με αρ. πρωτ. 42647/14.2.2022 απόφασης της αναθέτουσας αρχής, με την οποία εγκρίθηκε το από 18-01-2022 Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού (σε ορθή επανάληψη της 28.1.2022) για την αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής/τεχνικών προσφορών κατά το σκέλος αυτής με το οποίο απορρίφθηκε η προσφορά του προσφεύγοντος, εφεξής «η προσβαλλομένη» και

Κατά της παρεμβαίνουσας ένωσης οικονομικών φορέων με την επωνυμία «...» -«...» - «...», νομίμως εκπροσωπούμενης, η οποία αποτελείται από τις κάτωθι εταιρείες-μέλη της: 1. Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...», νομίμως εκπροσωπούμενη, που εδρεύει στην ..., οδός ... 2. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...», νομίμως εκπροσωπούμενη, που εδρεύει στην ..., οδός ... 3. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...», νομίμως εκπροσωπούμενη, που εδρεύει στην ..., οδός ..., εφεξής «ο παρεμβαίνων».

Με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων, αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλομένη κατά το σκέλος αυτής με το οποίο απορρίφθηκε η προσφορά του.

Με την παρέμβασή του ο παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη της ασκηθείσας προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλομένης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 2.355,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την πληρωμή στην τράπεζα και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης). Το παράβολο υπολογίστηκε βάσει του προυπολογιζόμενου ποσού της σύμβασης, στο πλαίσιο της οποίας ασκείται η υπό κρίση προσφυγή, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%, ποσού 470.672,61 ευρώ.

2. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με την με ΑΔΑΜ ... διακήρυξη προκήρυξε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων για την επιλογή αναδόχου εκπόνησης μελέτης για την «ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΑ ΕΡΓΑ. Προμελέτες και Οριστικές Μελέτες Υδραυλικών κλπ. Έργων. Υποστηρικτικές και Λοιπές Μελέτες» με εκτιμώμενη αξία 470.672,61 Ευρώ (πλέον Φ.Π.Α. 24%), και με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής.

3. Επειδή, η διακήρυξη καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 1-03-2021 με ΑΔΑΜ .... Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας δημόσιας σύμβασης καταχωρήθηκαν στο σχετικό ηλεκτρονικό χώρο του ΕΣΗΔΗΣ- Δημόσια Έργα και αναρτήθηκαν στη Διαδικτυακή Πύλη(www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ με αρ. ...

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα στις 25-02-2022, δεδομένου ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση της

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

προσβαλλομένης στις 15-02-2022, οπότε του κοινοποιήθηκε μέσω της ανάρτησής της στη λειτουργικότητα «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Επίσης ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή, στον ανωτέρω διαγωνισμό συμμετείχαν τέσσερις οικονομικοί φορείς μεταξύ των οποίων και ο προσφεύγων, υποβάλλοντας σχετική προσφορά. Κατόπιν αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών, η Επιτροπή του διαγωνισμού, με το από 18.1.2022 (ορθή επανάληψη της 28.1.2022) ΠΡΑΚΤΙΚΟ εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος κι ενός ακόμη οικονομικού φορέα και την αποδοχή των λοιπών δύο προσφορών. Το ανωτέρω ΠΡΑΚΤΙΚΟ της Επιτροπής του διαγωνισμού ετέθη υπόψη της αναθέτουσας αρχής, η οποία με την με αρ. πρωτ. 42647/14.2.2022 απόφαση ενέκρινε ως έχει την εισήγηση της αρμόδιας Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού. Κατά της ανωτέρω με αρ. πρωτ. 42647/14.2.2022 απόφασης της αναθέτουσας αρχής μετά του συμπροσβαλλόμενου Πρακτικού της αρμόδιας Επιτροπής της 18.2.2022 σε ορθή επανάληψη (της 28.1.2022), ασκείται η παρούσα. Συνεπώς, με έννομο συμφέρον ασκείται η υπό κρίση προσφυγή καθώς ο προσφεύγων επικαλείται ζημία του ερειδόμενη στην παράνομη απόρριψη της προσφοράς του και όφελος από την ανάδειξη του ίδιου ως προσωρινού αναδόχου.

7. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή την 3-03-2022 προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής δια μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς όλους τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή με την υπ' αριθμ. 421/2022 Πράξη του Προέδρου του 4ου Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9. Επειδή, στις 11-03-2022 ο παρεμβαίνων άσκησε νόμιμα κι εμπρόθεσμα παρέμβασή του, έχοντας προς τούτο έννομο συμφέρον

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

λαμβανομένου υπόψη ότι ο τελευταίος συμμετέχει νόμιμα στο διαγωνισμό και η προσφορά του έχει γίνει αποδεκτή, επιδιώκει δε την απόρριψη της ασκηθείσας προσφυγής με σκοπό τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλομένης, η οποία είναι επωφελής για τον ίδιο.

10. Επειδή, στις 15-03-2022 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ τις απόψεις της, τις οποίες αυθημερόν κοινοποίησε στον προσφεύγοντα.

11. Επειδή, στις 21-03-2022 ο προσφεύγων υπέβαλε εμπρόθεσμα ενώπιον της ΑΕΠΠ υπόμνημά του προς αντίκρουση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής.

12. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 4ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ.

13. Επειδή, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος: «[...]εν προκειμένω, από τον επίμαχο όρο «Μία (1) τουλάχιστον Προμελέτη με Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού τουλάχιστον 10.000m³ /ημέρα», προκύπτει ότι απαιτούνται ως παραδοτέα προς απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του προσφέροντος, μία τουλάχιστον προμελέτη Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού τουλάχιστον 10.000m³ /ημέρα καθώς και τεύχη Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού τουλάχιστον 10.000m³ /ημέρα, τα οποία θα πρέπει κατ' ελάχιστον να συμπίπτουν και να ενσωματώνονται σε μία σύμβαση. Εξάλλου, η ίδια η αναθέτουσα έχει ορίσει αναφερόμενη ΚΑΙ στην επίμαχη απαίτηση ότι «Οι ανωτέρω μελέτες ή υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου ή Συμβούλου Διαχείρισης δεν είναι απαραίτητο να προκύψουν από την ίδια σύμβαση». Η αναθέτουσα αρχή, ωστόσο, εδράζει την κρίση της περί δήθεν μη πλήρωσης του επίμαχου όρου, σε μία μόνο εκ των δηλωθεισών συμβάσεων, παρορώντας το σύνολο της προσφοράς μας και δη το γεγονός ότι έχουμε δηλώσει δύο συναφή έργα (βλ. 1.3. ανωτέρω) προσκομίζοντας εντός του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής της προσφοράς μας και τις σχετικές βεβαιώσεις με πλήρη ανάλυση των παραδοτέων ενός εκάστου αυτών και προφανώς αυξημένη αποδεικτική ισχύ, τα οποία (παραδοτέα και αποδεικτικά αυτών) σωρευτικά πληρούν μετά βεβαιότητας την επίμαχη τεχνική απαίτηση της διακήρυξης. Ειδικώς επισημαίνεται ότι η βεβαίωση με αρ. πρωτ. ... για τη σύμβαση με τίτλο «Υδρευση νήσων ... και .... Οριστικές μελέτες και λοιπές μελέτες, Τεύχη

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

Δημοπράτησης.» αναφέρει μεταξύ άλλων : «... Η εταιρεία με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...», ως μέλος της σύμπραξης των μελετητικών γραφείων «...» - «...» - «...» - «...» - «...», συμμετείχε με ποσοστό συμμετοχής 33,33% στην εκπόνηση των μελετών κατηγορίας 13 (Υδραυλικές μελέτες) της από 14-6-2007 Σύμβασης εκπόνησης της μελέτης του θέματος, το σύνολο της οποίας εγκρίθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. Δ6/οικ. 2764/24-12-2012 Απόφαση και παρελήφθη με την υπ' αρ. πρωτ. Δ6/οικ. 1160/17-05-2013 Απόφαση. [...] Επίσης περιλαμβάνει την σύνταξη τευχών δημοπράτησης για τα παρακάτω έργα: ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ Εγκατάσταση επεξεργασίας πόσιμου Νερού ..., δυναμικότητας: μ3/ημ. 42.000 Εγκατάσταση επεξεργασίας πόσιμου Νερού Καλαμιώτισας, δυναμικότητας: μ3/ημ. 6.000 Μονάδα Αποσκλήρυνσης νερού (Αφαλάτωση) ..., δυναμικότητας: μ3/ημ. 15.000». Επομένως, για το λόγο αυτό η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα. 1.7. Επισημαίνεται ότι διδάγματα της κοινής πείρας θεωρούνται γενικές αρχές που συνάγονται επαγωγικά από την καθημερινή παρατήρηση της εμπειρικής πραγματικότητας, τη συμμετοχή στις συναλλαγές και τις γενικές τεχνικές ή επιστημονικές γνώσεις, οι οποίες έχουν γίνει κοινό κτήμα και χρησιμοποιούνται από το δικαστήριο για την εξειδίκευση των αορίστων νομικών εννοιών και για έμμεση απόδειξη κρισίμων γεγονότων, ή την εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των αποδεικτικών μέσων, που προσκομίστηκαν (ΟΛΑΠ 8/2005, ΣτΕ 414/2006, ΔΕφ Θεσ. 2632/2015). 1.8. Συναφώς, όπως επικουρικώς προς τα ανωτέρω, και σε περίπτωση, που η αναθέτουσα τυχόν εσφαλμένα θεωρεί – γεγονός το οποίο δεν προκύπτει σαφώς από την παρατεθείσα αιτιολογία, ως έδει- ότι η συγκεκριμένη απαίτηση και τα απαιτούμενα παραδοτέα θα πρέπει να αφορούν στην ίδια σύμβαση από την ίδια αρμόδια Υπηρεσία οφείλουμε να επισημάνουμε τα εξής: Ουδόλως, αναφέρει η διακήρυξη ότι απαιτείται να συναντώνται σωρευτικά τα συγκεκριμένα παραδοτέα σε μια σύμβαση καθώς μάλιστα εισαγωγικά αναφέρει το αυτό άρθρο ως προς τις απαιτήσεις τεχνικής ικανότητας «Κάθε προσφέρων πρέπει να διαθέτει την παρακάτω εμπειρία, στα πλαίσια σύμβασης εκπόνησης μελέτης, ή στα πλαίσια σύμβασης παροχής υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου, ή Συμβούλου Διαχείρισης για την υποβοήθηση της Υπηρεσίας σε θέματα μελέτης ή κατασκευής ή μελέτης και κατασκευής,...[...] ενώ ρητώς κι σαφώς

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

επισημαίνει ότι «Οι ανωτέρω μελέτες ή υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου ή Συμβούλου Διαχείρισης δεν είναι απαραίτητο να προκύψουν από την ίδια σύμβαση». Δίδεται, επομένως, εν γένει κατά τρόπο ρητό και αδιαμφισβήτητο μια ευχέρεια ως προς τον τρόπο απόδειξης της πλήρωσης μίας εκάστης απαίτησης, γεγονός στο οποίο συνηγορεί και η πρόβλεψη της μίας «ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ» σύμβασης....προς απόδειξη της εκτέλεσης των επίμαχων παραδοτέων εντός της τελευταίας 12 ετίας. Επομένως, η αιτιολογία της προσβαλλόμενης, η οποία – ενδεχομένως - ερείδεται μεταξύ των άλλων, στην παραδοχή ότι θα έπρεπε να αφορά την ίδια σύμβαση η εκτέλεση της προμελέτης και των τευχών δημοπράτησης, και γι' αυτό το λόγο εστιάζει και αναφέρει μόνο μία εκ των συμβάσεών μας όπου υπάρχει αναφορά σε προμελέτη, είναι ακυρωτέα καθώς ερείδεται επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, ήτοι εσφαλμένης εκτίμησης του εν θέματι όρου, άλλως η απόφαση είναι ακυρωτέα λόγω ανεπίτρεπτης εκ των υστέρων τροποποίησης όρου της διακήρυξης, που πλήττει ανεπανόρθωτα την νομιμότητα της προσβαλλόμενης πράξης αλλά και της διαγωνιστικής διαδικασίας εν γένει!. Εξάλλου, ουδόλως, μία τέτοια ερμηνεία φαίνεται – αν και σε κάθε περίπτωση είναι πασιδηλα αντίθετη σε ρητό όρο της διακήρυξης – να εξυπηρετεί κάποιο συγκεκριμένο σκοπό, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας, ως προς την επαυξημένη απαίτηση των προσόντων υποψηφίων συνδυάζοντάς την με τον περιορισμό της 12ετίας που θέτει, εφόσον ως γνωστό στον συγκεκριμένο επιχειρηματικό χώρο, η τυχόν χρονική απομάκρυνση από τον χρόνο ολοκλήρωσης της προμελέτης αναπόφευκτα επιφέρει περισσότερες αλλαγές επικαιροποίησης και ως εκ τούτου ανάγκη μεγαλύτερης και πλέον εξειδικευμένης ανθρωποπροσπάθειας για την υλοποίηση των τευχών δημοπράτησης ενώ σε κάθε περίπτωση είναι πιο ευχερής η παραλαβή από την ίδια Υπηρεσία προμελέτης και τευχών δημοπράτησης. Επομένως, δεν θα υποστηρίζετο ούτε τελολογικά μία τέτοια ερμηνεία του οικείου όρου της διακήρυξης. 2. Διότι η τυχόν κατά τα ανωτέρω διαλαμβανόμενα – ακολουθούμενη από την αναθέτουσα αρχή – ερμηνεία δεν προκύπτει από τους σχετικούς όρους της διακήρυξης. Παράλειψη εφαρμογής άρθρου 102 του Ν. 4412/2016[...].Επομένως, όλως επικουρικώς ως προς τα ανωτέρω, αν και ο σχετικός σαφής όρος της διακήρυξης υπαγορεύει την σωρευτική πλήρωση της

επίμαχης απαίτησης, σε κάθε περίπτωση στο βαθμό που δεν προκύπτει με ρητή σχετική μνεία από τους οικείους όρους – τουναντίον αναφέρεται το αντίθετο - και δεν φαίνεται να υποστηρίζεται σε επίπεδο τελεολογικής ερμηνείας του όρου, ουδόλως αποτελεί δυνητική ερμηνεία, ούτε δημιουργεί έρεισμα *per se* για αμφιβολία προκειμένου να αποταθεί ο υποψήφιος στην αναθέτουσα αρχή με σχετικό ερώτημα προς διευκρίνιση. Εάν, δε, κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής υφίσταται πλημμέλεια ή ασάφεια των σχετικών όρων, καθίσταται σαφές ότι δεν δύναται να οδηγήσει οποιαδήποτε πλημμέλεια των τευχών σε αποκλεισμό καλόπιστου υποψηφίου. Επομένως, είναι ακυρωτέα η προσβαλλόμενη απόφαση απορρίπτοντας την προσφορά μας επί τη βάσει μη σαφώς ορισμένης απαίτησης της διακήρυξης. 2.3. Σε συνέχεια των ανωτέρω και προεχόντως, βάσει της εφαρμογής του 102 του Ν. 4412/2016 ως έχει μετά την τροποποίηση με το Ν. 4782/2021, με βάση την οποία υπογραμμίζεται η προσπάθεια διάσωσης προσφορών (βλ. και ήδη κατατεθειμένο νομοσχέδιο προς την εν θέματι κατεύθυνση https://www.hellenicparliament.gr/Nomothetiko-Ergo/Anazitisi-NomothetikouErgou?law_id=67e980eb-4f9c-4e92-be3e-ae44015c7550) – προφανώς για μη ιδιαίτερα σοβαρές πλημμέλειες – παρίσταται πλημμελής η προσβαλλόμενη, γιατί παρά το γεγονός ότι ζητήθηκε με σχετικό ερώτημα η συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, ουδόλως διατυπώθηκε ερώτημα προκειμένου να αποσαφηνισθεί πλήρως η δυνατότητα ή μη πλήρωσης του συγκεκριμένου όρου της διακήρυξης από την ένωσή μας υπό το πρίσμα των ως άνω διατυπωθέντων και του γεγονότος ότι έχουμε δηλώσει με το επίμαχο ΕΕΕΣ ως προς την κατηγορία μελέτης 13 ότι διαθέτουμε πτυχίο μελετητή τάξης Ε ως εξής «Απαιτήσεις στελέχωσης της διακήρυξης (άρθρο 19.3.α) για την Κατηγορία 13 απαιτείται τουλάχιστον ένας (1) μελετητής 12ετούς εμπειρίας. Κάλυψη από ... με Πτυχίο κατηγορίας 13, τάξης Ε, με στελέχωση: 1. ..., Πολιτικός Μηχανικός MSc (άνω 25ετούς εμπειρίας) 2. ..., Υδραυλικός Μηχανικός MSc (25ετούς εμπειρίας), Υπεύθυνος Ελέγχου Ποιότητας 3. ..., Πολιτικός Μηχανικός MSc (άνω 25ετούς εμπειρίας) 4. ..., Πολιτικός Μηχανικός (άνω 25ετούς εμπειρίας) 5. ..., Πολιτικός Μηχανικός (άνω 20ετούς εμπειρίας)» (βλ. και αρ. 22.2. ανωτέρω). Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα και γι' αυτό το λόγο[...].»

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

14. Επειδή, σύμφωνα με τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής: «[...]Τα αναφερόμενα Τεύχη Δημοπράτησης και η Προμελέτη Εγκατάστασης επεξεργασίας Νερού αν και πληρούν την απαίτηση σχετικά με τη δυναμικότητα επεξεργασμένου νερού τουλάχιστον 10.000m³/ημέρα δεν αποτελούν όμως στοιχεία της ίδιας σύμβασης αλλά δύο διαφορετικών συμβάσεων. Επομένως κατά την άποψη της Υπηρεσίας η προσφεύγουσα δεν καλύπτει την απαίτηση του άρθρου 19.3.(β) της Διακήρυξης[...]Σύμφωνα με το άρθρο 75,§4 ν.4412/2016, όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Σε εφαρμογή του παραπάνω, η Υπηρεσία έθεσε και την απαίτηση της εμπειρίας, που αναφέρεται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 19.3.(β), να αφορά στην τελευταία 12ετία. Επομένως "ο περιορισμός της 12ετίας" που χαρακτηριστικά αναφέρει η προσφεύγουσα είναι κάτι που δύναται να τεθεί από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Α3. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 2.3 της οικείας Διακήρυξης : Εφόσον έχουν ζητηθεί εγκαίρως, ήτοι έως την 19η Μαρτίου 2021, ημέρα Παρασκευή , 14 , η αναθέτουσα αρχή παρέχει σε όλους τους προσφέροντες που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης σύμβασης συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τα έγγραφα της σύμβασης, το αργότερο έως την 24η Μαρτίου 2021, ημέρα Τετάρτη.15 . Η προσφεύγουσα ένωση οικονομικών φορέων δεν ζήτησε καμία συμπληρωματική πληροφορία σχετικά με τα έγγραφα της σύμβασης. Α4. Επιπλέον, υποβάλλοντας η προσφεύγουσα την προσφορά της απεδέχθη τους όρους της οικείας Διακήρυξης, την οποία ουδέποτε προσέβαλε[...]Αναφορικά με "τη μη προκύπτουσα από τους όρους της Διακήρυξης ερμηνεία της αναθέτουσας αρχής " : Κατά την άποψη της Υπηρεσίας οι κατά το άρθρο 19.3.(β) απαιτήσεις εμπειρίας, ήτοι : «Μία (1) τουλάχιστον Οριστική μελέτη με τα Τεύχη Δημοπράτησης εξωτερικού υδραγωγείου ...» και «Μία (1) τουλάχιστον Προμελέτη με Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού,.....» δεν είναι απαραίτητο να ενσωματώνονται σε μία σύμβαση, με την προϋπόθεση όμως ότι η κάθε μία εκ των παραπάνω απαιτήσεων πρέπει να αφορά στην ίδια

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

σύμβαση (όπως έχει αναφερθεί στο ως παραπάνω Α2) [...]Αποψη της Υπηρεσίας είναι ότι σε κάθε περίπτωση η προσκόμιση συμπληρωματικών εγγράφων έχει την έννοια ότι τα προσκομιζόμενα έγγραφα δεν μπορεί να αλλοιώνουν τις απαιτήσεις της διαγωνιστικής διαδικασίας όσο αφορά εν γένει τα προσόντα των διαγωνιζομένων τα οποία πρέπει να είναι τελεσμένα μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ήτοι, σύμφωνα με την οικεία Διακήρυξη, μέχρι τις 30/3/2021. Στην συγκεκριμένη περίπτωση η Επιτροπή Διαγωνισμού, κάνοντας χρήση του άρθρου 102 ν.4412/2016 όπως αυτό αντικαταστάθηκε από άρθρο 42 ν.4782/2021, με το από 12/5/21 έγγραφό της (το οποίο εισήχθη στις 13/5/21 στο περιβάλλον ΕΣΗΔΗΣ) προς την αναθέτουσα και το οποίο έλαβε αρ. πρωτ. 124443/14.5.21 ζήτησε τις κάτωθι (α) και (β) διευκρινίσεις : α. από το μέλος της προσφεύγουσας, Οικονομικό Φορέα «...» ζητήθηκε να δηλώσει το ΑΦΜ και να διευκρινίσει, εάν και εφόσον απαιτηθεί, ότι δύναται να προσκομίσει Ασφαλιστική και Φορολογική ενημερότητα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη Διακήρυξη και στην ισχύουσα Νομοθεσία, β. από το μέλος της προσφεύγουσας, Οικονομικό Φορέα «...» (δ.τ. «...») ζητήθηκε να διευκρινίσει, εάν και εφόσον απαιτηθεί, ότι δύναται να προσκομίσει Ασφαλιστική και Φορολογική ενημερότητα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη Διακήρυξη και στην ισχύουσα Νομοθεσία., εκ των οποίων συνάγεται ότι δεν τέθηκε θέμα δυναμικότητας του πτυχίου της «....» (δ.τ. «...»).

15.Επειδή, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του παρεμβαίνοντος: «[...]ορθώς η αναθέτουσα αρχή έκρινε ότι αναφορικά με το μέλος της προσφεύγουσας ενώσεως ... δεν αποδεικνύεται η τεκμηρίωση της προηγούμενης εμπειρίας της σε ότι αφορά στο ζητούμενο της μίας (1) τουλάχιστον Προμελέτης με Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού, δυναμικότητας επεξεργασμένου νερού τουλάχιστον 10.000 m³/ημέρα, με συνέπεια, καθόσον η απαίτηση τούτη δεν καλύφθηκε ούτε από οιοδήποτε άλλο μέλος της ενώσεως, ορθώς επέφερε τον αποκλεισμό της προσφεύγουσας. Ο ισχυρισμός που προβάλλει η προσφεύγουσα ότι δήθεν η απαίτηση εκτέλεσης μίας (1) τουλάχιστον Προμελέτης, συμπεριλαμβανομένων των Τευχών Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού, και δη κατά το μέρος που η επικληθείσα προς τούτο

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

σύμβαση «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΝΗΣΟΥ ... (Α' ΦΑΣΗ ...)» δεν αφορούσε τα τεύχη δημοπράτησης, καλύπτεται από την έτερη σύμβαση που δήλωσε η εταιρία ..., ήτοι από την σύμβαση «ΥΔΡΕΥΣΗ ΝΗΣΩΝ ...ΚΑΙ .... ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ, ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ», στην εκτέλεση της οποίας περιλαμβάνονται κα τα τεύχη δημοπράτησης, είναι παντελώς αβάσιμος, προβάλλεται δε τεχνηέντως από την προσφεύγουσα, σε μια απέλπιδα προσπάθεια να διασώσει το κύρος της προσφοράς της[...].Επιχειρεί η προσφεύγουσα προκειμένου να διασώσει το κύρος της προσφοράς της να τεκμηριώσει την δήθεν ασάφεια των όρων της παραγράφου 19.3.β) της διακήρυξης, ισχυριζόμενη δήθεν ότι η ακολουθούμενη από την αναθέτουσα αρχή ερμηνεία των όρων της παραγράφου 19.3.β) αναφορικά με την αξιολόγηση της προσφοράς της δεν συμβαδίζει με τα ρητώς οριζόμενα στον οικείο όρο, ο οποίος, δήθεν διατυπώνεται ασαφώς. Εν προκειμένω, πέραν των όσων ήδη εκτέθηκαν με τον πρώτο λόγο της παρούσας εκ των οποίων αναδεικνύεται η σαφής και αδιάσειστη διατύπωση και έννοια των όρων της παραγράφου 19.3.β) θα πρέπει επιπλέον να επισημανθούν τα εξής : Με τους ισχυρισμούς αυτούς η προσφεύγουσα προσπαθεί να διαστρεβλώσει το περιεχόμενο του επίμαχου όρου και να αποδώσει σε αυτόν την ερμηνεία που την εξυπηρετεί, αποπροσανατολίζοντας το ενδιαφέρον από το σφάλμα της προσφοράς της και εμμένοντας σε δήθεν ασάφεια του όρου της παραγράφου 19.3.β) της διακήρυξης.Επανερχόμενοι στο περιεχόμενο του επίμαχου όρου, προβλέπεται ρητά και με απόλυτη σαφήνεια ότι : «(β) Απαιτήσεις εμπειρίας Κάθε προσφέρων πρέπει να διαθέτει την παρακάτω εμπειρία, στα πλαίσια σύμβασης εκπόνησης μελέτης, ή στα πλαίσια σύμβασης παροχής υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου, ή Συμβούλου Διαχείρισης για την υποβοήθηση της Υπηρεσίας σε θέματα μελέτης ή κατασκευής ή μελέτης και κατασκευής, και εντός της τελευταίας 12ετίας ως εξής: Α) Για την Κατηγορία μελέτης 13: - Μία (1) τουλάχιστον Οριστική μελέτη με τα Τεύχη Δημοπράτησης εξωτερικού υδραγωγείου με ενιαίο μήκος του κύριου έργου μεταφοράς (πρωτεύον δίκτυο) μη συμπεριλαμβανομένων τυχόν κλάδων τροφοδοσίας (δευτερεύον δίκτυο) τουλάχιστον ίσο με πέντε χιλιόμετρα (5,00 km), και - Μία (1) τουλάχιστον Προμελέτη με Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού,

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

δυναμικότητας επεξεργασμένου νερού τουλάχιστον 10.000 m³/ημέρα». Ήτοι, απολύτως σαφώς και ξεκάθαρα τίθεται ως ενιαίο σύνολο η απαίτηση προηγούμενης εμπειρίας από την εκτέλεση μίας οριστική μελέτη με τα τεύχη δημοπράτησης εξωτερικού υδραγωγείου ως ενιαίο σύνολο και η απαίτηση μίας προμελέτη με τα τεύχη δημοπράτησης για την εγκατάσταση επεξεργασίας νερού, οπότε, αυτονοήτως προκύπτει ότι εκάστη σύμβαση που επικαλείται ο διαγωνιζόμενος έχει αποδεικτική αξία ως προς την εμπειρία του μόνο όταν καταλαμβάνει εξίσου ως ενιαίο σύνολο την οριστική μελέτη με τα τεύχη δημοπράτησης για το έργο του εξωτερικού υδραγωγείου και αντιστοίχως την προμελέτη με τα τεύχη δημοπράτησης για το έργο της εγκατάστασης επεξεργασίας νερού. 23. Άλλωστε, ακόμα και σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής, δεν θα είχε καμία απολύτως αποδεικτική αξία μια σύμβαση που θα αφορούσε μόνον την μελέτη/προμελέτη στο ζητούμενο έργο, χωρίς τα τεύχη δημοπράτησης αυτής, και η επίκληση μιας άλλης σύμβασης που θα αφορούσε μόνον στα τεύχη δημοπράτησης και μάλιστα αναφορικά σε άλλο έργο, διότι, θα παρέμενε αναπόδεικτο το κρίσιμο αποδεικτέο της εμπειρίας γεγονός ο υποψήφιος να έχει εκτελέσει μια μελέτη ή προμελέτη με τα τεύχη δημοπράτησής της αντίστοιχα για το εκάστοτε ζητούμενο έργο. Εν τέλει, θα πρέπει να επισημανθεί ότι, όχι μόνον αβασίμως, αλλά έτι περαιτέρω απαραδέκτως η προσφεύγουσα βάλλει μέσω της προσφυγής της ανεπικαίρως κατά του επίμαχου όρου της διακήρυξης[...]. Ως εκ τούτου δεν υφίσταται έννομο συμφέρον της αντιδίκου να αμφισβητήσει τη νομιμότητα όρων της Διακήρυξης με την ευκαιρία της προσβολής μεταγενέστερης βλαπτικής για τα συμφέροντά της πράξης της αναθέτουσας αρχής, ως εν προκειμένω, όπου ανεπικαίρως προβάλλονται στο παρόν στάδιο της διαδικασίας αξιολόγησης των προσφορών λόγοι που κατ' ουσίαν στρέφονται και κατά της Διακήρυξης. Εξίσου αβάσιμος είναι και ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί της δήθεν δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, το οποίο, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι επιτρέπει την συμπλήρωση της προσφοράς με νέα έγγραφα που αφορούν στην απόδειξη επί ποινή αποκλεισμού απαιτήσεων, όπως οι απαιτήσεις της παραγράφου 19.3.β), διότι, τούτο θα συνιστούσε, σε κάθε περίπτωση, ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς της, προσκρούοντας στην πάγια νομολογία του ΔΕΕ αλλά και των

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

ελληνικών δικαστηρίων περί του αποκλεισμού μιας τέτοιας προσφοράς. [...] Δεδομένου πάντως του χρόνου αποστολής της ένδικης διακήρυξης για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 24.02.2021, εφαρμοστέα είναι εν προκειμένω η προισχύουσα μορφή της εν λόγω κρίσιμης διάταξης (ΣτΕ ΕΑ 237/2021, Δ.Εφ.Πειρ. 82/2021 και Α.Ε.Π.Π. 1185/2021) [...] Το ζήτημα ότι η προσφεύγουσα επιχειρεί να αποδώσει άλλο περιεχόμενο στις απαιτήσεις των οριζομένων στην παράγραφο 19.3.β) δεν σημαίνει ότι όφειλε η αναθέτουσα αρχή να της ζητήσει να συμπληρώσει/διευκρινίσει την προσφορά της κατά το μέρος τούτο, δοθέντος ότι είναι απολύτως ξεκάθαρη και τεκμηριωμένη η κρίση της ότι η επίμαχη προσφορά δεν καλύπτει τα ζητούμενα. Ο δε ισχυρισμός της προσφεύγουσας ένωσης ότι η εταιρία ... διαθέτει στη στελέχωσή της μελετητή με Πτυχίο κατηγορίας 13, τάξης Ε είναι παντελώς άσχετος με τις ζητούμενες με το κριτήριο της παραγράφου 19.3 β) απαιτήσεις, οι οποίες αφορούν στην εκπόνηση μελέτης/προμελέτης μαζί με τα τεύχη δημοπράτησης για συγκεκριμένα έργα, οπότε κανενός είδους διευκρίνιση ως προς τα πτυχία των στελεχών της εταιρείας ... δεν θα παρίστατο χρήσιμη προς τούτο[...].»

16. Επειδή, σύμφωνα με το υπόμνημα του προσφεύγοντος: «Η Αναθέτουσα, ενώ αποδέχεται, ότι πληρείται η σχετική απαίτηση εμπειρίας εκ μέρους της Ένωσής μας, ωστόσο στη συνέχεια, εντελώς αντιφατικά, θεωρεί ότι δεν καλύπτεται η απαίτηση του άρθρου 19.3. (β), διότι τα αναφερόμενα αποδεικτικά εμπειρίας, δεν αποτελούν στοιχεία της ίδιας σύμβασης αλλά δύο διαφορετικών συμβάσεων (βλ. ανάλυση υπό 3). Ωστόσο, η εν λόγω εσφαλμένη ερμηνεία δεν προκύπτει από την διατύπωση της Διακήρυξης. 2) Πέραν της ανωτέρω σαφούς αντίφασης, παραβλέπει η αναθέτουσα αρχή το γεγονός, ότι στις απαιτήσεις εμπειρίας η διακήρυξη αναφέρεται σε «μελέτες ή υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου ή Συμβούλου Διαχείρισης», οι οποίες κατά τη ρητή διατύπωση της ίδιας της διακήρυξης (αλλά και τη δική της ευθεία παραδοχή στις απόψεις), δεν χρειάζεται να περιλαμβάνονται σε μία σύμβαση, άρα δεν απαιτείται αυτές να αποτελούν υποσύνολο των δύο ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ συμβάσεων με τα ειδικότερα αναφερόμενα αντικείμενα που περιγράφει ο οικείος όρος. 3) Η Αναθέτουσα Αρχή επικαλούμενη τις δύο προσκομισθείσες ήδη με την προσφορά μας βεβαιώσεις έργων: «[α] τη με αρ. πρωτ. ...

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

βεβαίωση καλής και εμπρόθεσμης εκπόνησης μελέτης για τη σύμβαση με τίτλο «Υδρευση νήσων ... και ... Οριστικές μελέτες και λοιπές μελέτες, Τεύχη Δημοπράτησης.», στην οποία συμμετείχε με ποσοστό 33,33% στην εκπόνηση των μελετών κατηγορίας 13 και συνέταξε τα Τεύχη Δημοπράτησης για την εγκατάσταση επεξεργασίας πόσιμου νερού ..., δυναμικότητας 42.000 μ³/ημέρα (εγκριτική Απόφαση η με αρ. πρωτ. Δ6/οικ.2764 / 24.12.2012), β) τη με αρ. πρωτ... βεβαίωση για τη σύμβαση της μελέτης με τίτλο «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΝΗΣΟΥ ... (Α΄ ΦΑΣΗ ...) – Προμελέτες και Οριστικές Μελέτες Υδραυλικών και λοιπών Έργων, Υποστηρικτικές Μελέτες (Περιβαλλοντική Μελέτη, Τοπογραφική Μελέτη, Γεωλογική Μελέτη, Γεωτεχνικές Έρευνες και Μελέτες κλπ), Τεύχη Δημοπράτησης.», συμμετέχει στην εκπόνηση της Υδραυλικής μελέτης (μελέτες κατηγορίας 13) με ποσοστό 45% και εκπόνησε την Προμελέτη για Εγκατάσταση Επεξεργασίας Νερού (ΕΕΝ) από ..., δυναμικότητας 24.000μ³/ημ. στο 1ο στάδιο και 48.000μ³/ημ. στο 2ο στάδιο ανάπτυξης των Έργων Α΄ φάσης (εγκριτική Απόφαση η με αρ. πρωτ. ... π.ε./12.02.20]», αποδέχεται μεν το γεγονός, ότι «προκύπτει ότι τουλάχιστον ένα μέλος της προσφεύγουσας ένωσης οικονομικών φορέων και ειδικότερα το μέλος αυτής ... έχει συμμετάσχει εντός της τελευταίας 12ετίας σε συμβάσεις εκπόνησης μελετών της κατηγορίας 13 με ποσοστό μεγαλύτερο του 30% και ειδικότερα έχει συντάξει, όπως αναφέρεται στο ως παραπάνω (α), Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού και ,όπως αναφέρεται στο ως παραπάνω (β), έχει εκπονήσει Προμελέτη Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού», ωστόσο στη συνέχεια εντελώς αντιφατικά καταλήγει στο παράδοξο συμπέρασμα, ότι η ένωσή μας δεν καλύπτει την απαίτηση του άρθρου 19.3.(β) της Διακήρυξης, καθώς «Τα αναφερόμενα Τεύχη Δημοπράτησης και η Προμελέτη Εγκατάστασης επεξεργασίας Νερού αν και πληρούν την απαίτηση σχετικά με τη δυναμικότητα επεξεργασμένου νερού τουλάχιστον 10.000m³/ημέρα δεν αποτελούν όμως στοιχεία της ίδιας σύμβασης αλλά δύο διαφορετικών συμβάσεων». Ωστόσο, η ρητή και αδιάσειστη διατύπωση της διακήρυξης, που η ίδια η αναθέτουσα αρχή επικαλείται, δεν ομαδοποιεί κατηγορίες υπηρεσιών που πρέπει να είναι σε μία σύμβαση αλλά αναφέρεται γενικά στο ΣΥΝΟΛΟ των υπηρεσιών και παραδοτέων του Κεφαλαίου 19.3. (β) με την κάτωθι διατύπωση: «Οι ανωτέρω

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

μελέτες ή υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου ή Συμβούλου Διαχείρισης δεν είναι απαραίτητο να προκύψουν από την ίδια σύμβαση». Και σε κάθε περίπτωση, δεν προκύπτει από κανένα σημείο της διακήρυξης ούτε ευθέως, ούτε εμμέσως, ότι απαιτείται να συναντώνται σωρευτικά τα συγκεκριμένα παραδοτέα σε μια σύμβαση. Εξάλλου, η ως άνω ρητή διευκρίνιση / επισήμανση της διακήρυξης ως προς τις απαιτήσεις εμπειρίας (που είναι οι σχετικές μελέτες και προμελέτες και τεύχη δημοπράτησης), θα ήταν άνευ αντικειμένου, αν δεν σήμαινε ακριβώς αυτό, ότι δηλαδή είναι αποδεκτό οι αξιούμενες από τη διακήρυξη υπηρεσίες του υποψηφίου οικονομικού φορέα, χωρίς διάκριση, να προκύπτουν από διαφορετικές συμβάσεις. Συνεπώς, η ως άνω ρητή επισήμανση της διακήρυξης, που αφορά εν γένει τις παρεχόμενες υπηρεσίες δίχως καμία περαιτέρω εξειδίκευση δεν αφήνει περιθώριο παρερμηνείας και καθιστά μη νόμιμο τον αποκλεισμό μας με την προσβαλλόμενη αιτιολογία. Από τις απόψεις της Αναθέτουσας Αρχής αποδεικνύεται, ότι ο αποκλεισμός μας έλαβε χώρα με αιτιολογία, η οποία τελικά αποτελεί ανεπίτρεπτη τροποποίηση της διακήρυξης. Ειδικότερα, με τις ανωτέρω παραδοχές, ότι η Αναθέτουσα Αρχή προέβη στον αποκλεισμό μας ερειδόμενη σε ερμηνεία της διακήρυξης, που ουσιαστικά τροποποιεί ανεπίτρεπτα τη διακήρυξη, όπως έχει κριθεί και από τη νομολογία του ΔΕΕ η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να τροποποιήσει, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναθέσεως, το περιεχόμενο των βασικών όρων του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια αναθέσεως και τα κριτήρια επιλογής, και στους οποίους έχουν καλόπιστα στηριχθεί οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες για να αποφασίσουν, εάν θα υποβάλουν προσφορά ή εάν, αντιθέτως, δεν θα λάβουν μέρος στη διαδικασία συνάψεως της σχετικής συμβάσεως. Πάντως, από τα ανωτέρω δεν συνάγεται ότι οποιαδήποτε τροποποίηση της συγγραφής υποχρεώσεων μετά τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού θα ήταν, καταρχήν και σε κάθε περίπτωση, μη επιτρεπόμενη. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή έχει κατ' εξαίρεση τη δυνατότητα διορθώσεως ή συμπληρώσεως των δεδομένων της συγγραφής υποχρεώσεων των οποίων απαιτείται η απλή διευκρίνισή τους ή προς τον σκοπό της διορθώσεως πρόδηλων εκ παραδρομής λαθών, υπό την επιφύλαξη ότι ενημερώνει σχετικά το σύνολο των προσφερόντων. Πρέπει επίσης να επιτρέπεται στην ως άνω

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

αναθέτουσα αρχή να προβαίνει σε ορισμένες τροποποιήσεις της συγγραφής υποχρεώσεων, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως καθώς και της υποχρεώσεως διαφάνειας. Η απαίτηση αυτή σημαίνει, πρώτον, ότι οι σχετικές τροποποιήσεις, καίτοι μπορεί να είναι σημαντικές, δεν πρέπει να είναι τόσο ουσιώδεις ώστε θα είχαν προσελκύσει δυνητικούς προσφέροντες οι οποίοι, σε περίπτωση που δεν υφίσταντο οι τροποποιήσεις αυτές, δεν θα ήταν σε θέση να υποβάλουν προσφορά. Τούτο θα ίσχυε πιθανώς, μεταξύ άλλων, οσάκις οι τροποποιήσεις καθιστούν τη σύμβαση αισθητά διαφορετική, ως εκ της φύσεώς της, από τη σύμβαση όπως αυτή είχε οριστεί αρχικώς. Δεύτερον, η εν λόγω απαίτηση συνεπάγεται ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να αποτελούν αντικείμενο επαρκούς δημοσιότητας, κατά τρόπον ώστε να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και έχοντες τη συνήθη επιμέλεια δυνητικούς προσφέροντες η δυνατότητα να λάβουν γνώση των τροποποιήσεων αυτών υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και κατά το ίδιο χρονικό σημείο. Τρίτον, η ίδια απαίτηση προϋποθέτει επιπροσθέτως, αφενός, ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις πρέπει να έχουν επέλθει πριν από την εκ μέρους των προσφερόντων υποβολή των προσφορών, και, αφετέρου, ότι η προθεσμία για την υποβολή των εν λόγω προσφορών πρέπει να παρατείνεται όταν οι τροποποιήσεις αυτές είναι σημαντικές, ότι η διάρκεια της παρατάσεως αυτής πρέπει να αποτελεί συνάρτηση της σπουδαιότητας των εν λόγω τροποποιήσεων και ότι η εν λόγω διάρκεια πρέπει να είναι επαρκής ώστε να παρέχεται στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς η δυνατότητα να προσαρμόσουν συνακολούθως την προσφορά τους. Περαιτέρω, οφείλουμε να υπογραμμίσουμε ότι ουδόλως προκύπτει η μη πλήρωση έστω και μίας απαίτησης εμπειρίας / κριτηρίου επιλογής από την ένωσή μας, όπως εσφαλμένα υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, αλλά τουναντίον έχουμε αποδείξει με τις προσκομισθείσες βεβαιώσεις (υποβληθείσες με την προσφορά μας), οι οποίες έχουν αυξημένη αποδεικτική ισχύ και έναντι του ΕΕΕΣ, που συνιστά προκαταρκτική απόδειξη, ότι έχουμε υλοποιήσει, εντός της τελευταίας 12ετίας, τόσο προμελέτη όσο και τεύχη δημοπράτησης εγκατάστασης επεξεργασίας νερού της απαιτούμενης δυναμικότητας. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι η βεβαίωση με αρ. πρωτ. 66589/14.10.2020 για τη σύμβαση με τίτλο «Ύδρευση νήσων Κέρκυρας και

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

Παξών. Οριστικές μελέτες και λοιπές μελέτες, Τεύχη Δημοπράτησης.» αναφέρει μεταξύ άλλων: «... Η εταιρεία με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...», ως μέλος της σύμπραξης των μελετητικών γραφείων «...» - «...» - «... «...» - «...» - «...», συμμετείχε με ποσοστό συμμετοχής 33,33% στην εκπόνηση των μελετών κατηγορίας 13 (Υδραυλικές μελέτες) της από 14-6-2007 Σύμβασης εκπόνησης της μελέτης του θέματος, το σύνολο της οποίας εγκρίθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. Δ6/οικ. 2764/24-12-2012 Απόφαση και παρελήφθη με την υπ' αρ. πρωτ. Δ6/οικ. 1160/17-05-2013 Απόφαση.....[...].Επίσης περιλαμβάνει την σύνταξη τευχών δημοπράτησης για τα παρακάτω έργα: ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ Εγκατάσταση επεξεργασίας πόσιμου Νερού ..., δυναμικότητας: μ3/ημ. 42.000 .....[...]. 2. Εξάλλου, ακόμη κι αν γίνει δεκτό, ο οικείος όρος έχει άλλη ερμηνεία από την προφανή και σαφή διατύπωσή του ως προς τις απαιτήσεις εμπειρίας, η σαφήνεια του οικείου όρου με προσήλωση στην γραμματική ερμηνεία αυτού, υπό το πρίσμα της αντίληψης του μέσου επιμελή και κανονικά ενημερωμένου υποψηφίου, μας οδήγησε στο να μην ζητήσουμε διευκρινίσεις, καθώς δεν εντοπίσαμε ασάφεια ή αμφισημία του όρου. Ωστόσο, επικαλούμαστε ως επικουρική βάση την ασάφεια ή πλημμέλεια αυτού υπό το πρίσμα και μόνον της ερμηνείας της αναθέτουσας αρχής, υπογραμμίζοντας ότι σε κάθε περίπτωση τυχόν ασάφεια ή πλημμέλεια στην διατύπωση, δεν δύναται κατά την πάγια νομολογία να οδηγήσει σε απόρριψη της προσφοράς μας. 3. Επί της βάσης, υποστηρίξαμε επικουρικώς και την δυνητική εφαρμογή του αρ. 102 του Ν. 4412/2016 ως ισχύει κατόπιν τροποποίησης με τον Ν. 4782/2021 (βλ. αρ. 22 του Ν. 4903/2022), καθόσον η αυστηρότητα εφαρμογής της διακήρυξης, ερείδεται περιοριστικώς επί του ορισμένου όρων αυτής. Επισημαίνουμε, δε, όλως επικουρικώς, ότι ουδόλως βάλλουμε εναντίον της απαίτησης περί ολοκλήρωσης των απαιτούμενων υπηρεσιών εντός 12ετίας, αλλά βασιζόμενη σε αυτήν υποστηρίζουμε ότι η δυνητική πλήρωση αυτών με περισσότερες συμβάσεις αποδεικνύει μεγαλύτερη εμπειρία ως προς την προσαρμογή και επικαιροποίηση των τευχών δημοπράτησης, βάσει της κείμενης νομοθεσίας και των προσαρμογών που αυτή επιφέρει, σε σχέση με την προμελέτη. Επομένως, η χρονική απόσταση μεταξύ προμελέτης και τευχών δημοπράτησης υποδηλώνει μεγαλύτερη εμπειρία και τεχνική επάρκεια,

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

ενώ η προσκόμιση περισσότερων συμβάσεων (τουλάχιστον μία αναφέρει ο οικείος όρος) αποδεικνύει ενασχόληση με περισσότερα συναφή έργα και ως εκ τούτου πιο πλούσια εμπειρία και τεχνογνωσία».

17. Επειδή, σύμφωνα με τη διακήρυξη:

[...]19.3. Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα (υποσημ. 85) Κάθε προσφέρων πρέπει να διαθέτει: (α) Απαιτήσεις στελέχωσης[...] (β) Απαιτήσεις εμπειρίας. Κάθε προσφέρων πρέπει να διαθέτει την παρακάτω εμπειρία, στα πλαίσια σύμβασης εκπόνησης μελέτης, ή στα πλαίσια σύμβασης παροχής υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου, ή Συμβούλου Διαχείρισης για την υποβοήθηση της Υπηρεσίας σε θέματα μελέτης ή κατασκευής ή μελέτης και κατασκευής, και εντός της τελευταίας 12ετίας ως εξής: Α) Για την Κατηγορία μελέτης 13: Μία (1) τουλάχιστον Οριστική μελέτη με τα Τεύχη Δημοπράτησης εξωτερικού υδραγωγείου με ενιαίο μήκος του κύριου έργου μεταφοράς (πρωτεύον δίκτυο) μη συμπεριλαμβανομένων τυχόν κλάδων τροφοδοσίας (δευτερεύον δίκτυο) τουλάχιστον ίσο με πέντε χιλιόμετρα (5,00 km), και Μία (1) τουλάχιστον Προμελέτη με Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού, δυναμικότητας επεξεργασμένου νερού τουλάχιστον 10.000 m³/ημέρα[...]. Η, δε, υποσημείωση, 85 αναφέρει ρητώς τα εξής: «85 Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις πρέπει να σχετίζονται και να είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης (πρβ. άρθρο 75 παρ. 1 τελευταίο εδάφιο και αρ. 75 παρ. 4 του ν. 4412/2016). Πιο συγκεκριμένα, η αναθέτουσα αρχή περιγράφει, στο παρόν σημείο, τις απαιτήσεις τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, ανάλογα με την υπό ανάθεση μελέτη. Ειδικά ως προς την απαίτηση στελέχωσης της επιχείρησης, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει περιγραφικά τα επαγγελματικά προσόντα (εμπειρία, πτυχία, κλπ) των απαιτούμενων για τη συγκεκριμένη σύμβαση μελετητών. Για τον τρόπο απόδειξης της στελέχωσης, πρβλ. άρθρο 22.2.3 της παρούσας». «Άρθρο 7: Συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών, να καλέσει τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος, να συμπληρώσουν

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, συμπεριλαμβανομένων και της τεχνικής και της οικονομικής τους προσφοράς, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 13 της υπ' αρ. 117384/26-10-2017 Κ.Υ.Α. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή³⁴, δεν λαμβάνεται υπόψη». «Άρθρο 11 : Εφαρμοστέα νομοθεσία Για τη διαδικασία σύναψης και την εκτέλεση της σύμβασης, έχουν εφαρμογή, ιδίως, οι κατωτέρω διατάξεις, όπως ισχύουν: ...[...]. Η Εγκύκλιος υπ' αριθμ. 11/2018 του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (ΑΔΑ: 6ΓΝΥ465ΧΘΞ-9ΟΒ) με θέμα «Οδηγός εκπόνησης μελετών Δημοσίων Έργων του ν. 4412/2016 (Βιβλίο 1)». «Άρθρο 22: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής ...[...]. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίζονται στην παρούσα διακήρυξη, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με το άρθρο 5 (α και β) της παρούσας, καθώς και κατά τη σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 8.1 της παρούσας. Οι μεμονωμένοι προσφέροντες πρέπει να ικανοποιούν όλες τις απαιτήσεις των άρθρων 18 και 19 της παρούσας. Στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, η πλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 18 και της καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 19.1 πρέπει να ικανοποιούνται από κάθε μέλος της ένωσης για την κατηγορία/ κατηγορίες του άρθρου 12.1 της παρούσας, στην/στις οποία/ οποίες κάθε μέλος της ένωσης συμμετέχει.. Η πλήρωση των απαιτήσεων της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 19.2 και 19.3, αντίστοιχα, αρκεί να ικανοποιείται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης. ...[...]

18.Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (ΕΑ ΣΤΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό Διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον Διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Ενόψει τούτων, αλλά και των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν την διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων κατά το πνεύμα τόσο της κοινοτικής όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη Διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (πρβλ. ΣΤΕ 5022/2012) προκειμένου να συμμετάσχει νομίμως στο Διαγωνισμό. Η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του διαγωνισμού (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους (ΕΛΣυν 1949/2009 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 115/2008 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 10/2008 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 22/2005 Τμήμα VI). Ομοίως, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκ. 25 και C-599/10, SAG ELV Slovenko κλπ, σκέψη 25 και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκ. 27).

19.Επειδή, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λ.π., C599/2010, E :C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/2012, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λ.π., C-599/2010, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/2012, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της οικονομικής προσφοράς ή πολλώ δε μάλλον να καταλήξει στο να υποβάλλει, στην πραγματικότητα, ο συγκεκριμένος προσφέρων νέα προσφορά βλ. αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2012, Archus and Gama, C- Αριθμός Απόφασης: 131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λ.π., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Συνεπώς με βάση τους όρους της διακήρυξης, όπου η πλήρωσή τους εν γένει επισημαίνεται ως απαίτηση, καθίσταται σαφές ότι το σύνολο αυτών συνιστούν अपαραβάτους όρους της διακήρυξης (βλ. για τη δεσμευτικότητα των τεχνικών προδιαγραφών απόφαση ΔΕΕ της 5ης Δεκεμβρίου 2013, C-561/12 Nordecon AS, RamboN Eesti AS κατά Rahandusministeerium). Ωστόσο, μια αίτηση διευκρίνισης δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών των οποίων η κοινοποίηση ήταν απαραίτητη βάσει των εγγράφων της οικείας σύμβασης, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ελέγχει αυστηρώς αν τηρήθηκαν τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 40).

20.Επειδή, ειδικότερα, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρ. 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτό καθιερώνει επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων καθώς και εν γένει στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να προσδίδει αθέμιτο πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να μην επιτρέπει τη μεταβολή των υποβληθεισών προσφορών, να μην του παρέχει εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης ή να του

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε.

21. Επειδή, το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής και ενέχει, προϋποθέτει και ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως προς τον προσφέροντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα, τα οποία θα ελεγχθούν επισταμένως κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης πριν την οριστικοποίηση της ανακήρυξης του ως αναδόχου. Ωστόσο, αυτή η καταρχήν εμπιστοσύνη δεν αποκλείει τον ίδιο τον έλεγχο της αληθείας και πραγματικότητας των δηλουμένων από τον αναθέτοντα φορέα, ιδίως δε όταν αυτά αμφισβητούνται από τρίτο έχοντα έννομο συμφέρον. Σε αντίθετη περίπτωση, θα καθίστατο δυνατή η συμμετοχή στα περαιτέρω στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας έως και την προσωρινή κατακύρωση σε φορείς που δηλώνουν ανακριβή ή ψευδή στοιχεία, θα παραβιάζονταν οι αρχές της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας μεταξύ των διαγωνιζομένων με την εν τοις πράγμασι εξίσωση φορέων που πληρούν και φορέων που δεν πληρούν ρητούς όρους της Διακήρυξης, εις βάρος της οικονομίας της διαγωνιστικής διαδικασίας. Επομένως, μια τέτοια ερμηνεία παρίσταται εντέλει μη συμβατή με τον σκοπό καθιέρωσης του συστήματος προκαταρκτικής, πλην σε κάθε περίπτωση μαχητής απόδειξης, καθόσον λειτουργεί εις βάρος της αποτελεσματικότητας, ταχύτητας και του ιδίου του δημοσίου συμφέροντος, εκθέτοντας περαιτέρω σε βλάβη την αναθέτουσα και τους μετέχοντες και ιδίως προσβάλλοντας θεμελιώδεις αρχές του ενωσιακού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και δεν δύναται να γίνει δεκτή.

22. Επειδή, από τη συνδυασμένη ερμηνεία κι εφαρμογή των όρων 19.3 β (Α) και 22 της διακήρυξης προκύπτει ότι ο υποψήφιος ανάδοχος οφείλει, επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς του, να πληροί τις σχετικά

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

περιγραφόμενες απαιτήσεις τεχνικής ικανότητας, ήτοι, μεταξύ άλλων, για κάθε μία από τις απαιτήσεις που συνθέτουν την προηγούμενη εμπειρία στην κατηγορία μελετών 13, ήτοι για την απαίτηση - Μία (1) τουλάχιστον Οριστική μελέτη με τα Τεύχη Δημοπράτησης εξωτερικού υδραγωγείου με ενιαίο μήκος του κύριου έργου μεταφοράς (πρωτεύον δίκτυο) μη συμπεριλαμβανομένων τυχόν κλάδων τροφοδοσίας (δευτερεύον δίκτυο) τουλάχιστον ίσο με πέντε χιλιόμετρα (5,00 km) και για την απαίτηση - Μία (1) τουλάχιστον Προμελέτη με Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού, δυναμικότητας επεξεργασμένου νερού τουλάχιστον 10.000 m³/ημέρα, ν' αποδεικνύονται μέσω τουλάχιστον μίας εκτελεσθείσας αντίστοιχης συμβάσεως. Ειδικότερα δε αναφορικά με τις απαιτήσεις της κατηγορίας μελέτης 13, η πρόβλεψη που περιέχεται στον οικείο όρο ότι : *«Οι ανωτέρω μελέτες ή υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου ή Συμβούλου Διαχείρισης δεν είναι απαραίτητο να προκύψουν από την ίδια σύμβαση»* έχει την έννοια ότι δεν απαιτείται μέσω μίας μόνο σύμβασης να αποδεικνύονται αμφότερες οι απαιτήσεις της κατηγορίας μελέτης 13.

23. Επειδή, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου της υπόθεσης, η προσφεύγουσα ένωση εταιρειών σε συμμόρφωση με την παραπάνω απαίτηση και κατά το μέρος που αφορά στην τεκμηρίωση της προηγούμενης εμπειρίας της στην Κατηγορία Μελέτης 13, δήλωσε με το ΕΕΕΣ της εταιρείας-μέλους της «...» τις κάτωθι συμβάσεις : 1) Σύμβαση εκπόνησης μελέτης: «ΥΔΡΕΥΣΗ ΝΗΣΩΝ ... ΚΑΙ ... ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ, ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ». Εκπόνηση της οριστικής υδραυλικής μελέτης/Κατηγορία 13 (ποσοστό συμμετοχής 33,33%). Οριστική μελέτη και σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης εξωτερικού υδραγωγείου-πρωτεύον δίκτυο. Αγωγοί εξωτερικού υδραγωγείου και τροφοδοσίας δεξαμενών (πρωτεύον δίκτυο), ονομαστικής πίεσης 10-25 ατμ: - Χαλυβωσώλινες διαμέτρου DN350-DN800χλσ., συνολικού μήκους 87.685μ. – Σωλήνες HDPE διαμέτρου DN110-DN355χλσ., συνολικού μήκους 154.800μ. Το σύνολο της μελέτης εγκρίθηκε με την υπ'αρ.πρωτ. Δ6/οικ.2764/24-12-2012 Απόφαση και παρελήφθη με την υπ'αρ.πρωτ. Δ6/1160/17-05-2013 Απόφαση (Καλύπτει τις απαιτήσεις του άρθρου 19.3.Α της διακήρυξης) 2) Σύμβαση εκπόνησης μελέτης: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΝΗΣΟΥ ... (Α' ΦΑΣΗ

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

...) – Προμελέτες και Οριστικές Μελέτες Υδραυλικών και λοιπών Έργων, Υποστηρικτικές Μελέτες (Περιβαλλοντική Μελέτη, Τοπογραφική Μελέτη, Γεωλογική Μελέτη, Γεωτεχνικές Έρευνες και Μελέτες κλπ), Τεύχη Δημοπράτησης.». Εκπόνηση της υδραυλικής μελέτης/Κατηγορία 13 (ποσοστό συμμετοχής 45%). Υδραυλική προμελέτη και σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού (EEN) από Φράγμα Τσικνιά, δυναμικότητας 48.000μ³/ημέρα. Η προμελέτη εγκρίθηκε με την υπ'αρ.πρωτ. .../12-02-2020 Απόφαση (Καλύπτει τις απαιτήσεις του άρθρου 19.3.A της διακήρυξης). Ακολουθως, και σε συνέχεια αιτήματος της αναθέτουσας αρχής περί υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και συγκεκριμένα των βεβαιώσεων των αρμόδιων υπηρεσιών για τις μελέτες που αφορούν στην κάλυψη του κριτηρίου 19.3.β. της διακήρυξης καθώς και των ποσοστών συμμετοχής σε αυτές, η εταιρεία ... υπέβαλε τα σχετικά έγγραφα. Πλην, όμως, κατόπιν εξέτασης συνολικά των παραπάνω στοιχείων, η αναθέτουσα αρχή κατέληξε στην κρίση ότι η προσφορά του προσφεύγοντος πρέπει να απορριφθεί, διότι δεν πληρούται το άρθρο 19.3 της διακήρυξης, και ειδικότερα από τα στοιχεία τεκμηρίωσης που υπέβαλε το μέλος της ενώσεως ... συνάγεται ότι μόνο οι Προμελέτες της Σύμβασης με τίτλο «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΝΗΣΟΥ ... (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: ...)Α' ΦΑΣΗ ΦΡΑΓΜΑ ΤΣΙΚΝΙΑ) – Προμελέτες και Οριστικές Μελέτες Υδραυλικών και λοιπών Έργων, Υποστηρικτικές Μελέτες (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: ...)Περιβαλλοντική Μελέτη, Τοπογραφική Μελέτη, Γεωλογική Μελέτη, Γεωτεχνικές Έρευνες και Μελέτες κλπ), Τεύχη Δημοπράτησης» έχουν εγκριθεί και όχι τα Τεύχη Δημοπράτησης της υπόψη Σύμβασης.

24. Επειδή, ειδικότερα, σύμφωνα με την αιτιολογία της προσβαλλομένης: « «Α. Σύμφωνα με το άρθρο 19.3. «Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα» της Διακήρυξης: «Κάθε προσφέρων πρέπει να διαθέτει: ... (β) Απαιτήσεις εμπειρίας .... Α) Για την Κατηγορία μελέτης 13: ... Μία (1) τουλάχιστον Προμελέτη με Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού, δυναμικότητας επεξεργασμένου νερού τουλάχιστον 10.000μ³/ημέρα.». Από τα ανωτέρω οριζόμενα συνάγεται ότι, η προσφέρουσα Ένωση Οικονομικών Φορέων απαιτείται να διαθέτει, μεταξύ των άλλων, και την εμπειρία μίας (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: ...)1) τουλάχιστον

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

Προμελέτης με Τεύχη Δημοπράτησης, εγκεκριμένα από την καθ' ύλην αρμόδια Υπηρεσία, τα δε στοιχεία αυτών πρέπει να συμπεριληφθούν στην Προσφορά της Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη και το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: ...)ΕΕΕΣ). Β. Σύμφωνα με το ΕΕΕΣ της υπόψη Ένωσης Οικονομικών Φορέων, αναφέρεται ρητά ότι «Γ. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ... Περιγραφή Σύμβαση εκπόνησης μελέτης: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΝΗΣΟΥ ... (Α' ΦΑΣΗ ...) – Προμελέτες και Οριστικές Μελέτες Υδραυλικών και λοιπών Έργων, Υποστηρικτικές Μελέτες (Περιβαλλοντική Μελέτη, Τοπογραφική Μελέτη, Γεωλογική Μελέτη, Γεωτεχνικές Έρευνες και Μελέτες κλπ), Τεύχη Δημοπράτησης.». Εκπόνηση της υδραυλικής μελέτης/ημέρα. Κατηγορία 13 (ποσοστό συμμετοχής 45%). Υδραυλική προμελέτη και σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού (ΕΕΝ) από ..., δυναμικότητας 48.000μ³/ημέρα. Η προμελέτη εγκρίθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. .... / 12-02- 2020 Απόφαση. (Καλύπτει τις απαιτήσεις του άρθρου 19.3.Α της διακήρυξης)». Γ. Στην υπ' αριθμ. πρωτ. .... /12-02-2020 εγκριτική Απόφαση της ως ανωτέρω μελέτης αναφέρεται ρητά ότι: «Εγκρίνουμε τις Προμελέτες, ήτοι την Προμελέτη Υδραυλικών Έργων (κατ. 13), την Προμελέτη Ηλεκτρομηχανολογικών (Η/ημέρα. Η/Μ Έργων (κατ. 09) και την Προμελέτη Χημικής Μηχανικής & Χημικών Εγκαταστάσεων (κατ. 18) της ανατεθείσας μελέτης...». Στην εν λόγω εγκριτική απόφαση δεν περιλαμβάνεται η έγκριση των Τευχών Δημοπράτησης. Επίσης, στην υπ' αριθμ. πρωτ. ... Βεβαίωση (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: ...) υποβλήθηκε μέσω της «Επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ με το από 31-05-2021 μήνυμα της Ένωσης), που αφορά στην ως ανωτέρω μελέτη αναφέρεται ρητά ότι: «Στα πλαίσια αυτής, εκπονήθηκαν και εγκρίθηκαν οι προμελέτες, με την υπ' αριθμ. πρωτ. Απόφαση .... /12-02-2020. .... Οι οριστικές μελέτες του υδραγωγείου είναι υπό εκπόνηση». Από τα ανωτέρω διαλαμβανόμενα, προκύπτουν τα ακόλουθα: γ.1. Οι Προμελέτες είναι εγκεκριμένες. γ.2. Οι Οριστικές Μελέτες είναι υπό εκπόνηση και όχι εγκεκριμένες από την καθ' ύλην αρμόδια Υπηρεσία. γ.3. Τα Τεύχη Δημοπράτησης τα οποία αποτελούν στάδιο της μνημονευθείσας μελέτης που έπεται της έγκρισης των Προμελετών / Οριστικών Μελετών είναι υπό εκπόνηση και δεν είχαν εγκριθεί μέχρι και την ημερομηνία και ώρα λήξης της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς της υπόψη Ένωσης

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

για τον παρόντα Διαγωνισμό. Συνεπώς, σύμφωνα τα ως ανωτέρω υποβληθέντα στοιχεία της Ένωσης Οικονομικών Φορέων με α/α: ..., που αφορούν στο άρθρο 19.3.(Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: ...)β) της Διακήρυξης, συνάγεται ότι μόνο οι Προμελέτες της Σύμβασης με τίτλο: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΝΗΣΟΥ ... (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: ...)Α' ΦΑΣΗ ...» – Προμελέτες και Οριστικές Μελέτες Υδραυλικών και λοιπών Έργων, Υποστηρικτικές Μελέτες (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: ...)Περιβαλλοντική Μελέτη, Τοπογραφική Μελέτη, Γεωλογική Μελέτη, Γεωτεχνικές Έρευνες και Μελέτες κλπ), Τεύχη Δημοπράτησης.» έχουν εγκριθεί και όχι τα Τεύχη Δημοπράτησης της υπόψη Σύμβασης. Εν κατακλείδι, η προσφορά της εν λόγω Ένωσης Οικονομικών Φορέων με α/α ... απορρίπτεται, διότι δεν πληρείται το άρθρο 19.3.(Α/Α ΕΣΗΔΗΣ: ...)β) της Διακήρυξης και ειδικότερα η απαίτηση: «Α) Για την κατηγορία μελέτης 13: ... Μία (1) τουλάχιστον Προμελέτη με Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού τουλάχιστον 10.000m³ /ημέρα.». Ως εκ τούτου, η εν λόγω Ένωση Οικονομικών Φορέων με προσφορά με α/α: 187155 αποκλείεται από τα επόμενα στάδια του παρόντος Διαγωνισμού».

25. Επειδή, ως προκύπτει από την επισκόπηση του περιεχομένου των εγκριτικών αποφάσεων που αφορούν στην προμελέτη και τα τεύχη δημοπράτησης της εγκατάστασης επεξεργασίας νερού στη Νήσο της ..., διαπιστώνεται ότι στην υπ' αριθμ. πρωτ. ...12-02-2020 εγκριτική απόφαση της ως ανωτέρω μελέτης αναφέρεται επί λέξει ότι: «Εγκρίνουμε τις Προμελέτες, ήτοι την Προμελέτη Υδραυλικών Έργων (κατ. 13), την Προμελέτη Ηλεκτρομηχανολογικών (Η/ημέρα. Η υδροληψία θαΜ) Έργων (κατ. 09) και την Προμελέτη Χημικής Μηχανικής & Χημικών Εγκαταστάσεων (κατ. 18) της ανατεθείσας μελέτης...», ώστε σε αυτήν δεν περιλαμβάνεται η έγκριση των τευχών δημοπράτησης, γεγονός που, άλλωστε, δεν αμφισβητεί ούτε ο προσφεύγων. Παρομοίως και στην υπ' αριθμ. πρωτ. ... βεβαίωση αναφορικά με την επίμαχη σύμβαση, αναφέρεται επί λέξει ότι : «Στα πλαίσια αυτής, εκπονήθηκαν και εγκρίθηκαν οι προμελέτες, με την υπ' αριθμ. πρωτ. Απόφαση ... [...] Οι οριστικές μελέτες του υδραγωγείου είναι υπό εκπόνηση». Κατόπιν των ανωτέρω, σε ο,τι αφορά την σύμβαση «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΝΗΣΟΥ ... (Α' ΦΑΣΗ ...) – Προμελέτες και Οριστικές Μελέτες Υδραυλικών και λοιπών Έργων, Υποστηρικτικές Μελέτες (Περιβαλλοντική

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

Μελέτη, Τοπογραφική Μελέτη, Γεωλογική Μελέτη, Γεωτεχνικές Έρευνες και Μελέτες κλπ), Τεύχη Δημοπράτησης» που επικαλέσθηκε η εταιρεία ... προς πλήρωση του ανωτέρω κριτηρίου ποιοτικής επιλογής, αποδεικνύεται μεν η έγκριση των προμελετών αλλά, αναφορικά με τις οριστικές μελέτες συνάγεται ότι αυτές είναι υπό εκπόνηση, όχι, όμως, εγκεκριμένες και περαιτέρω, δεν αποδεικνύεται η έγκριση των τευχών δημοπράτησης, τα οποία σε κάθε περίπτωση αποτελούν στάδιο της μελέτης που βρίσκεται υπό εκπόνηση. Συνεπώς, ορθώς η αναθέτουσα αρχή έκρινε ότι αναφορικά με το μέλος της προσφεύγουσας ενώσεως ... δεν αποδεικνύεται η τεκμηρίωση της προηγούμενης εμπειρίας της σε ότι αφορά στο ζητούμενο της μίας (1) τουλάχιστον Προμελέτης με Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού, δυναμικότητας επεξεργασμένου νερού τουλάχιστον 10.000 m³/ημέρα. Κατ'ακολουθία δε κι εφόσον η εν λόγω απαίτηση δεν καλύπτεται ούτε από οιοδήποτε άλλο μέλος της ενώσεως, ορθώς απορρίφθηκε η προσφορά του προσφεύγοντος.

25. Επειδή, απορριπτέος ως άνευ ερείσματος στη διακήρυξη και σε κάθε περίπτωση ως αβάσιμος τυγχάνει ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι η απαίτηση εκτέλεσης μίας (1) τουλάχιστον Προμελέτης, συμπεριλαμβανομένων των Τευχών Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού, και δη κατά το μέρος που η επικληθείσα προς τούτο σύμβαση «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΝΗΣΟΥ... (Α' ΦΑΣΗ ...)» δεν αφορούσε τα τεύχη δημοπράτησης, καλύπτεται από την έτερη σύμβαση που δήλωσε η εταιρεία ..., ήτοι από την σύμβαση «ΥΔΡΕΥΣΗ ΝΗΣΩΝ ...ΚΑΙ .... ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ, ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ», στην εκτέλεση της οποίας περιλαμβάνονται και τα τεύχη δημοπράτησης. Και τούτο διότι, ως προκύπτει από τη διακήρυξη και εκτέθηκε υπό σκέψη 22, για έκαστη των απαιτήσεων που συνθέτουν την προηγούμενη εμπειρία στην κατηγορία μελετών 13, ήτοι για την απαίτηση - Μία (1) τουλάχιστον Οριστική μελέτη με τα Τεύχη Δημοπράτησης εξωτερικού υδραγωγείου με ενιαίο μήκος του κύριου έργου μεταφοράς (πρωτεύον δίκτυο) μη συμπεριλαμβανομένων τυχόν κλάδων τροφοδοσίας (δευτερεύον δίκτυο) τουλάχιστον ίσο με πέντε χιλιόμετρα (5,00 km), και για την απαίτηση - Μία (1) τουλάχιστον Προμελέτη με Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού, δυναμικότητας

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

επεξεργασμένου νερού τουλάχιστον 10.000 m³/ημέρα, ζητείται η απόδειξη της συνδρομής της μέσω μίας τουλάχιστον εκτελεσθείσας αντίστοιχης σύμβασης. Έτσι, σε αντίθεση με όσα ισχυρίζεται ο προσφεύγων στην προσφυγή και στο υπόμνημά του, η πρόβλεψη στη διακήρυξη για την πλήρωσης έκαστης των ανωτέρω απαιτήσεων μέσω «μίας τουλάχιστον σύμβασης» δεν σημαίνει ότι τα στοιχεία/απαιτήσεις που συνθέτουν την κάθε απαίτηση μπορεί να καλύπτονται συνδυαστικά μέσω περισσότερων συμβάσεων, ώστε καθεμία σύμβαση να καλύπτει μέρος μόνο των στοιχείων έκαστης των απαιτήσεων. Ειδικώς αναφορικά με τις απαιτήσεις της κατηγορίας μελέτης 13, η πρόβλεψη που περιέχεται στον οικείο όρο ότι : *«Οι ανωτέρω μελέτες ή υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου ή Συμβούλου Διαχείρισης δεν είναι απαραίτητο να προκύψουν από την ίδια σύμβαση»* έχει προφανώς την έννοια ότι δεν απαιτείται μέσω μίας μόνο σύμβασης να αποδεικνύονται αμφότερες οι απαιτήσεις της κατηγορίας μελέτης 13, ήτοι τόσο η απαίτηση - Μία (1) τουλάχιστον Οριστική μελέτη με τα Τεύχη Δημοπράτησης εξωτερικού υδραγωγείου με ενιαίο μήκος του κύριου έργου μεταφοράς (πρωτεύον δίκτυο) μη συμπεριλαμβανομένων τυχόν κλάδων τροφοδοσίας (δευτερεύον δίκτυο) τουλάχιστον ίσο με πέντε χιλιόμετρα (5,00 km), όσο και η απαίτηση - Μία (1) τουλάχιστον Προμελέτη με Τεύχη Δημοπράτησης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού, δυναμικότητας επεξεργασμένου νερού τουλάχιστον 10.000 m³/ημέρα. Σε καμία περίπτωση, όμως, εκ του όρου τούτου δεν συνάγεται ότι μέσω περισσότερων διαφορετικών συμβάσεων μπορεί να καλύπτονται σωρευτικά και συνδυαστικά τα περισσότερα στοιχεία, τα οποία συνθέτουν την καθεμία αυτοτελή απαίτηση για την απόδειξη της προηγούμενης εμπειρίας στην κατηγορία μελέτης 13, διότι, είναι σαφές κατά την διατύπωση του όρου της παραγράφου 19.3.β) ότι καθεμία από τις απαιτήσεις που αφορούν στην κατηγορία μελέτης 13 τίθεται ως ενιαίο σύνολο. Όστε, τελικά, κατά το μέρος που η σύμβαση που επικαλείται το μέλος της προσφεύγουσας ενώσεως ..., «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΝΗΣΟΥ ... (Α' ΦΑΣΗ ...)», δεν αφορά στα τεύχη δημοπράτησης, ουδόλως μπορεί το κενό αυτό να καλυφθεί από την άλλη επικαλούμενη σύμβαση, η οποία αφορά στην οριστική μελέτη με τα Τεύχη Δημοπράτησης εξωτερικού υδραγωγείου, διότι δεν νοείται εκ του οικείου όρου τα περισσότερα στοιχεία της μίας

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

απαίτησης να καλύπτονται από περισσότερες συμβάσεις, όπου η μία θα αφορά στην οριστική μελέτη ενός έργου και η άλλη στην εκπόνηση των τευχών δημοπράτησης άλλου έργου, ήτοι δεν είναι δυνατόν τα εν λόγω στοιχεία ν' αποδεικνύονται από περισσότερες συμβάσεις που καταλαμβάνουν αυτά συνδυαστικά και όχι ως ενιαίο σύνολο, που ζητείται από τη διακήρυξη. Συνακολούθως δεν μπορεί η ... να καλύψει την έλλειψη εκτέλεσης τευχών δημοπράτησης αναφορικά με το έργο εγκατάστασης επεξεργασίας νερού μέσω επίκλησης μιας σύμβαση που αφορά στο έργο του εξωτερικού υδραγωγείου και υποβάλλεται κατ' αρχήν προς απόδειξη της απαίτησης «Μία (1) τουλάχιστον Οριστική μελέτη με τα Τεύχη Δημοπράτησης εξωτερικού υδραγωγείου με ενιαίο μήκος του κύριου έργου μεταφοράς (πρωτεύον δίκτυο) μη συμπεριλαμβανομένων τυχόν κλάδων τροφοδοσίας (δευτερεύον δίκτυο) τουλάχιστον ίσο με πέντε χιλιόμετρα (5,00 km)», μόνον και μόνον εκ του λόγου ότι η τελευταία καλύπτει και τα τεύχη δημοπράτησης. Σημειωτέον, ότι εξίσου κρίσιμο κατά την διατύπωση του όρου της παραγράφου 19.3.β Α είναι η επικαλούμενη σύμβαση να αφορά ως ενιαίο σύνολο την προμελέτη και τα τεύχη δημοπράτησης για το αυτό έργο, ήτοι εν προκειμένω για το έργο της εγκατάστασης επεξεργασίας νερού, και όχι η προμελέτη να αφορά στην εγκατάσταση επεξεργασίας νερού και τα τεύχη δημοπράτησης να αφορούν σε έτερο έργο, ως εν προκειμένω στο έργο του εξωτερικού υδραγωγείου, διότι, κατά αυτήν την λογική, παραμένει αναπόδεικτο το ζητούμενο των τευχών δημοπράτησης που αφορούν στο έργο της κατάστασης επεξεργασίας νερού.

26. Επειδή, σε κάθε περίπτωση απαραδέκτως ο προσφεύγων με την προσφυγή του βάλλει στο παρόν στάδιο κατά των οικείων όρων της διακήρυξης, προβάλλοντας ασάφεια της διακήρυξης με τον ισχυρισμό του ότι η ακολουθούμενη από την αναθέτουσα αρχή και τον παρεμβαίνοντα ερμηνεία των όρων της παραγράφου 19.3.β αναφορικά με την αξιολόγηση της προσφοράς της δεν συμβαδίζει με τα ρητώς οριζόμενα στον οικείο όρο.

27. Επειδή, ακόμη, απορριπτέος τυγχάνει και ο επικουρικά προβαλλόμενος ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι εν προκειμένω, ακόμη κι αν υφίσταται πλημμέλεια, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να τον καλέσει προς διόρθωση της προσφοράς του. Τούτο δε διότι κι, ανεξαρτήτως του αν εν προκειμένω εφαρμόζεται ή όχι το άρθρο 102 Ν.4412/2016, ως

Αριθμός Απόφασης: 606/2022

τροποποιημένο ισχύει, η διόρθωση της συγκεκριμένης πλημμέλειας προϋποθέτει την τροποποίηση της προσφοράς στο παρόν στάδιο, ενώ δεν αποδεικνύεται ότι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς συνέτρεχαν στο πρόσωπο του προσφεύγοντος ουσιώδεις προϋποθέσεις συμμετοχής του στο διαγωνισμό, ως είναι τα κριτήρια επιλογής, τα οποία έχουν τεθεί με ποινή τον αποκλεισμό, κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων.

28. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω η προσφυγή πρέπει ν'απορριφθεί και να γίνει δεκτή η παρέμβαση.

29. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη πρέπει να καταπέσει το καταβληθέν παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 5^η Μαρτίου 2022 και εκδόθηκε στις 26-04-2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΚΟΥΤΣΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ